

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز
دانشکده پرستاری و مامایی تبریز
گروه پرستاری سلامت جامعه

شماره درس: 1410540009

نام درس: پرستاری و اقتصاد سلامت /

تعداد و نوع واحد: ۱ واحد نظری

پیشنیاز: ندارد

رشته تحصیلی: پرستاری سلامت جامعه

مقطع تحصیلی دانشجویان: کارشناسی ارشد پرستاری

نیمسال تحصیلی: دوم ۴۰۳-۴۰۴

محل برگزاری: دانشکده پرستاری مامایی تبریز

محل ارائه درس: سالن کنفرانس

روز تشکیل کلاس: یکشنبه ها ساعت ۱۶-۱۴

نام مدرس: دکتر محمد حسن صاحبی حق

نحوه تماس با مدرس: ۰۹۱۴۳۱۳۵۸۳۷ (تماس از ۸ صبح تا ۱۶ در صورت عدم پاسخ پیامک بفرستید. ۲۴ ساعته به گروه پیام رسان بله می توانید پیام بفرستید).

msahebihagh@yahoo.com

majid.nm1365@gmail.com

نام کارشناس مربوطه: آقای مجید قربانی نحوه تماس با کارشناس: ۳۴۷۵۳۹۰۶

تاریخ شروع کلاس ها: ۱۴۰۴/۰۲/۰۷ تاریخ پایان کلاس ها: ۱۴۰۴/۰۳/۱۱

هدف کلی درس: این درس به معرفی مفاهیم پایه و اساسی اقتصاد سلامت و روش هایی می پردازد که با کمک آنها می توان از مفاهیم اقتصادی در اداره و اصلاح نظام سلامت استفاده کرد.

اهداف میانی درس: با توجه به سرفصل های درسی در جدول زیر آمده است.

اهداف رفتاری درس: متناسب با اهداف میانی در جدول ذیل آمده است.

شیوه ارائه درس: بصورت سخنرانی مدرس و کنفرانس های دانشجویی توام با پرسش و پاسخ برحسب نیاز، ارائه درس با ویدئو پروژکتور و استفاده از وایت برد، ارائه ۲۵ درصد درس در سامانه مجازی نوید.

جلسه	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	بارم بندی سوالات	تکالیف دانشجو
۱	۴۰۴/۲/۷	تعریف و مفاهیم اقتصاد سلامت عرضه و تقاضا در نظام سلامت	از فراگیران انتظار داریم که در پایان کلاس بتوانند: ۱. تاریخچه اقتصاد بهداشت را در سه سطر توضیح دهند؛ ۲. علم اقتصاد را از نظر کینز، مارکس و اسمیت تعریف کرده و نتیجه گیری کلی را در دو سطر بنویسند؛ ۳. تقاضا و عرضه را در سه سطر تعریف نموده و قانون عرضه و تقاضا را در ۴ سطر بنویسند؛ ۴. اقتصاد خرد و کلان را در شش سطر توضیح دهند؛ ۵. انواع هزینه ها را در چهار سطر توضیح دهند؛ ۶. اقتصاد بهداشت را در سه سطر تعریف نمایند؛ ۷. عوامل موثر در تقاضای مردم برای مراقبتهای بهداشتی درمانی را در چهار خط توضیح دهند؛ ۸. عوامل موثر در عرضه خدمات بهداشتی درمانی را در سه سطر توضیح دهند؛ ۹. منظور از حد مطلوب تامین مالی را در دو سطر توضیح دهند؛ ۱۰. ویژگیهای یک سیستم مطلوب و صحیح تامین مالی را در چهار سطر توضیح دهند؛ ۱۱. عرضه کنندگان خدمات در ایران را نام برده و شش سطر توضیح دهند؛ ۱۲. عوامل موثر در تعادل عرضه و تقاضا در بهداشت و درمان را نام برده و در شش سطر توضیح دهند؛ ۱۳. تولید را در یک سطر تعریف نموده و منابع تولید را نام ببرند؛ ۱۴. هزینه تولید را در سه سطر توضیح دهند؛ ۱۵. فصول چهارگانه بودجه را معرفی نموده و در پنج سطر توضیح دهند.	دانش و درک تاکسونومی ۱	۲ نمره	
۲	۴۰۴/۲/۰۸	اولویت بندی نیازهای سلامت جامعه	از فراگیران انتظار داریم که در پایان کلاس بتوانند: ۱. تاثیر متقابل اقتصاد و بهداشت را در ده سطر توضیح دهد؛ ۲. اقتصاد سنجی را در یک سطر تعریف نموده و نحوه اولویت بندی نیازهای سلامت جامعه را در پنج سطر توضیح دهد؛ ۳. تقسیم بندی هزینه های بهداشتی را نوشته و در شش سطر توضیح دهد.	دانش و درک تاکسونومی ۱	۲ نمره	

ردیف	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	بارم بندی سوالات	تکالیف دانشجو
۳	مجازی	روشهای تامین مالی در نظام سلامت جامعه	از فراگیران انتظار داریم که در پایان کلاس بتوانند: ۱. تامین مالی مراقبتهای سلامت را در یک سطر تعریف نمایند؛ ۲. سه روش حاکم بر تامین مالی نظام های سلامت دنیا را نام ببرند؛ ۳. چهار روش عمده تامین مالی را نام ببرند؛ ۴. منابع تامین مالی در نظام سلامت ایران را نام ببرند؛ ۵. نقاط قوت و ضعف تامین مالی کشور ایران را در شش سطر بحث نمایند.	دانش و درک و تجزیه و تحلیل تاکسونومی ۱ و ۲	۲ نمره	
۴	۴۰۴/۲/۲۱	روش ها و مدل های تخصیص منابع مفاهیم برابری و عدالت	از فراگیران انتظار داریم که در پایان کلاس بتوانند: ۱. تخصیص منابع را در یک سطر تعریف نماید؛ ۲. ضرورت توجه به بحث تخصیص منابع را در پنج سطر توضیح دهد؛ ۳. تخصیص منابع را از دو دیدگاه اخلاقی و اقتصادی در شش سطر توضیح دهد؛ ۴. انواع محدودیت منابع را در سه سطر توضیح دهد؛ ۵. نقش عدالت را در داوم و بقاء سیستم ها در ۵ سطر توضیح دهد؛ ۶. دیدگاههای رایج به مفهوم عدالت و مساوات را در شش سطر توضیح دهد؛ ۷. مفهوم عدالت Equity و مساوات Equality را در چهار سطر توضیح دهد؛ ۸. مفهوم عدالت در نظام سلامت را در ده سطر بحث نماید؛ ۹. مفهوم عدالت در تامین مالی نظام سلامت را در پنج سطر توضیح دهد.	دانش و درک تاکسونومی ۱	۲ نمره	
۵	۴۰۴/۲/۲۸	کارآیی و اثربخشی در خدمات سلامت جامعه؛ نقش جمعیت جوان در بهبود اقتصاد جامعه	از فراگیران انتظار داریم که در پایان کلاس بتوانند: ۱. اثربخشی را در سه سطر تعریف نموده و توضیح دهد؛ ۲. کارآیی را در سه سطر تعریف نموده و توضیح دهد؛ ۳. تفاوت اثربخشی و کارآیی را در ۵ سطر توضیح دهد؛ ۴. ماتریکس اثربخشی و کارآیی را ترسیم نماید؛ ۵. در ۵ سطر توضیح دهد که چگونه با افزایش اثربخشی می توان کارآیی را بالا برد؟ ۶. نحوه ایجاد یک تیم برای افزایش اثربخشی و کارآیی را در ۵ سطر توضیح دهد.	دانش و درک و تجزیه تاکسونومی ۱	۲ نمره	
۶	۴۰۴/۳/۴	ارزیابی اقتصادی در مداخلات پرستاری سلامت	از فراگیران انتظار داریم که در پایان کلاس بتوانند: ۱. هزینه های بخش خصوصی و دولتی را در چهار سطر توضیح دهد؛ ۲. نحوه برآورد هزینه های بخش خصوصی را در هفت سطر توضیح دهد؛	دانش و درک و تجزیه و تحلیل	۲ نمره	

ردیف	تاریخ جلسه	اهداف میانی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه (بر اساس سه حیطه اهداف آموزشی : شناختی، عاطفی، روان حرکتی)	طبقه هر حیطه	بارم بندی سوالات	تکالیف دانشجو
		جامعه (آنالیز هزینه-فایده- CBA: Cost-Benefit Analysis) آنالیز هزینه- اثربخشی (CEA: Cost-Effectiveness Analysis)	۳. دلیل بحث انگیز بودن برآورد هزینه‌های بهداشتی را در دو سطر توضیح دهد؛ ۴. نحوه برآورد هزینه های دولتی را در چهار سطر توضیح دهد؛ ۵. بهترین نقطه آغاز تجزیه و تحلیل هزینه های سلامت را بیان کند؛ ۶. انواع روش‌های تجزیه و تحلیل هزینه ها را در هفت مورد بنویسد؛ ۷. آنالیز هزینه – فایده را در ده سطر توضیح دهد؛ ۸. سه منفعت مورد انتظار از هزینه سلامت را در شش سطر توضیح دهد؛ ۹. آنالیز هزینه – اثربخشی را در هفت سطر توضیح دهد.	تاکسونومی ۱ و ۲		
۷	۱۴۰۴/۰۳/۱۱	کارآفرینی و بازاریابی در خدمات سلامت جامعه	از فراگیران انتظار داریم که در پایان کلاس بتوانند: ۱. کارآفرینی را تعریف کرده و مفهوم آن را در سه سطر توضیح دهد؛ ۲. سه کار برجسته کارآفرین را نام ببرد؛ ۳. از خصوصیات فرد کارآفرین دست کم شش مورد نام برده و در دوازده سطر توضیح دهد؛ ۴. جایگاه کارآفرینی را در جامعه و بصورت اختصاصی در پرستاری سلامت جامعه در ده سطر توضیح دهد؛ ۵. بازاریابی را تعریف کرده و در سه سطر توضیح دهد.	دانش و درک تاکسونومی ۱	۲ نمره	
۸	مجازی	چالش‌های اقتصادی در ارائه خدمات سلامت جامعه	از فراگیران انتظار داریم که در پایان کلاس بتوانند: ۱. نقش نظام عرضه خدمات سلامت در تامین سلامت را تشریح نماید؛ ۲. چهار شرط توسعه نظام ارائه خدمات سلامت با پشتوانه اقتصادی خوب را در پنج سطر توضیح دهد؛ ۳. سه دلیل رشد هزینه های نظام سلامت را نام برده و در شش سطر توضیح دهد؛ ۴. چالش های اقتصاد سلامت ایران را در ده سطر توضیح دهد؛ ۵. اجزاء نظام تحول سلامت را نام ببرد، ۶. پنج مورد از چالش های نظام تحول سلامت را نام برده و در ده سطر توضیح دهد؛ ۷. راهکارهای مقابله با چالش های نظام تحول سلامت را در ده سطر تشریح نماید؛ ۸. چالش های اقتصادی ناشی از تغییرات جمعیتی را در ده سطر توضیح دهد؛ ۹. چالش های اقتصادی ناشی از افزایش بیماری های مزمن را در ده سطر توضیح دهد.	دانش و درک و تجزیه و تحلیل تاکسونومی ۱ و ۲	۲ نمره	

مقررات کلاس:

۱. ضبط صدا و تهیه فایل صوتی ممنوع می باشد؛
۲. انتشار فایل های صوتی بارگزاری شده در سامانه ال ام اس ممنوع می باشد؛
۳. حضور به موقع و منظم در کلاس؛
۴. رعایت ادب و احترام در کلاس؛
۵. مطالعه در مورد مطالب هر جلسه قبل از جلسه؛
۶. مشارکت در بحث های کلاسی و استفاده از تفکر انتقادی در پیشبرد بحث ها؛
۷. ارسال به موقع تکالیف مربوط به کنفرانس و ارائه به موقع مطالب.

شیوه ارزشیابی دانشجو:

۱. کنفرانس دانشجویی از کتابهای انگلیسی پرستاری سلامت جامعه و یا مقالات انگلیسی سه سال اخیر (۲۰۲۳-۲۰۲۵) ۴ نمره (محتوی خوب ۳ نمره، ارائه خوب ۱ نمره، اشکالات املایی و انشایی ۰/۵- نمره)
۲. حضور فیزیکی و رعایت کدهای اخلاق و پوشش مرتب ۱ نمره تشویقی؛
۳. امتحان پایان ترم از کلیه مطالب ارائه شده در کلاس ۱۶ نمره (سوالات این قسمت تشریحی خواهد بود)؛

نکاتی در مورد ارائه کنفرانس:

- ✓ مرحله اول: دانشجو در اولین فرصت ممکن مقالات یا تصاویر انگلیسی موضوع تعیین شده در آخر طرح درسی را به اینجانب ارائه نموده و تاییدیه آن را دریافت می نماید؛
- ✓ مرحله دوم: دانشجو مطالب خود را به طور کامل ترجمه نموده و در قالب یک فایل ورد با خط B Mitra فونت شماره ۱۴ نوشته و حداکثر تا یک هفته بعد از تایید موضوع از طریق ایمیل به اینجانب ارسال می نماید. در این فایل ورد رفرانس هر پاراگراف مطلب براساس اصول رفرانس نویسی باید نوشته شود؛
- ✓ مرحله سوم: بعد از تایید مطالب فایل ورد از سوی اینجانب دانشجو خلاصه ای از مطالب خود را اسلاید نموده و حداکثر در عرض ۳ روز از طریق ایمیل به اینجانب ارسال نماید؛
- ✓ بعد از تایید اسلایدها دانشجو با تکرار و تمرین آمادگی خود را برای ارائه مطلب بالا ببرد و در زمانی که اینجانب مشخص خواهم نمود نسبت به ارائه مطالب خود اقدام نماید؛
- ✓ مرحله چهارم: دانشجو می تواند از مباحث مطرح شده در سرکلاس یا در پاسخ به ایرادت گرفته شده اسلاید تهیه نماید و به تعداد اسلایدهای خود بیفزاید. حداکثر مهلت برای انجام این کار یک هفته بعد از ارائه کلاسی خواهد بود.

نکاتی در مورد تهیه اسلایدها:

- ✓ اسلایدها در زمینه روشن با فونت های تیره تهیه شود؛
- ✓ کلیه اسلایدها شماره گذاری شود؛
- ✓ عناوین با فونت B Titr 28 و مطالب داخل اسلاید با فونت B Kodak 28 نوشته شود،
- ✓ حاشیه مطالب تراز شود؛
- ✓ تا حد امکان از نمودار و تصویر نیز استفاده شود؛
- ✓ از نوشتن کامل مطلب فایل ورد در اسلاید اجتناب شود، مطالب مهم نوشته شود و دانشجو به زبان خود آنها را توضیح دهد. از روخوانی اسلایدها اکیداً اجتناب شود؛
- ✓ مدت ارائه کنفرانس ها حداکثر ۳۰ دقیقه خواهد بود. برای رعایت این وقت توصیه می شود کنفرانس در ۲۰ اسلاید تهیه شود؛
- ✓ از آوردن تکراری اسلایدهای همان جلسه یا جلسات قبل اجتناب شود. در صورت لزوم ضروری است بالای اسلاید به تکراری بودن آن اشاره شود و به هنگام ارائه از صرف وقت زیاد روی این دسته از اسلایدها اجتناب شود. اسلایدهای تکراری جزء محدوده اسلایدهای شما تلقی نخواهد شد.

نکاتی در مورد ارسال مطالب :

۱. از پذیرش فلش مموری معذوریم لذا ضروری است دانشجویان کلیه تکالیف خود را به آدرس msahebihagh@gmail.com ایمیل نمایند؛
۲. دانشجویان مطالب هر درس را صرفاً با یک ایمیل به اینجانب ارسال نمایند و از ارسال مطالب چند درس در یک ایمیل به اینجانب پرهیز نمایند. برای مثال دانشجویان نمی توانند تکالیف اقتصاد و پرستاری را با نظام عرضه خدمات در یک ایمیل ارسال نمایند. هر یک باید در یک ایمیل جداگانه ارسال شود.
۳. عنوان مناسب برای ایمیل بنویسند برای مثال عنوان کنفرانس تان؛
۴. در متن ایمیل کاری را که انجام داده اید توضیح دهید. (برای مثال: فایل ورد کنفرانس خدمتتان تقدیم می گردد. اصلاحات درخواستی انجام گردید در پیوست فایل اصلاح شده خدمتتان تقدیم می گردد. و ...)
۵. در ارسال کلیه فایل های الکترونیکی که پیوست می گردد ضروری است الگوی زیر را در نام گذاری فایل های پیوستی رعایت نمایند:
نام گذاری فایل باید به زبان انگلیسی باشد و دارای ساختار زیر باشد:

Subject + Student name + Lesson Index + Complete Date

ECO 14040228 Sahebihagh Source allocation

توجه بفرمایید:

که در نام گذاری فایل به جای علامت بعلاوه یک کاراکتر خالی در نظر گرفته شده؛

تاریخ کامل نوشته شده و ماه و روز با دو رقم مشخص شده برای مثال به جای برج ۱ نوشته شده ۰۱

اگر تاریخ کنفرانس شما به دهه اول ماه بیفته همین قاعده را باید رعایت کنید برای مثال سوم مهر را به این شکل بنویسید : 14030703 به جای ۳ بنویسید ۰۳

چنانچه دانشجو پاورپوینت های خود را اصلاح نموده و **مجدد** به اینجانب ارسال می نماید ضروری است **تاریخ ارسال جدید** را روی نام فایل بنویسد؛

دانشجو باید تغییرات انجام گرفته را در متن ایمیل گزارش کند. برای مثال :

استاد ارجمند ؛

سلام

به مطالب کنفرانس ام دو رفرنس جدید اضافه کردم و این مطالب در اسلایدهای شماره ۱۸ و ۱۹ آمده است؛

با احترام

دانشجویانی که در طول ترم کلیه ایمیل ها و فایل های خود را بدون خطا با شرایط گفته شده ارسال نمایند **یک نمره تشویقی** دریافت خواهند نمود و دانشجویانی که این شرایط را رعایت ننمایند در بار اول تذکر گرفته و در دفعات دوم و سوم به ترتیب ۰/۵ و ۱ نمره از نمره نهایی آنها کسر خواهد شد.

ضروری است دانشجویان از ارسال همزمان دو یا چند موضوع با یک ایمیل پرهیز نمایند: برای مثال دانشجویان نمی توانند تکالیف اقتصاد و پرستاری را با فرهنگ و پرستاری در یک ایمیل ارسال نمایند. هر یک باید در یک ایمیل جداگانه ارسال شود.

کلیه فایل هایی که خارج از این قاعده به اینجانب ارسال شود حذف گردیده و حکم عدم ارسال را خواهد داشت؛

ضروری است دانشجو سابقه ایمیل کلیه فایل های ارسالی خود را **تا ثبت نهایی نمره درس** در برنامه سما روی اکانت خود حفظ نماید.

حداقل نمره قبولی برای این درس : ۱۴

تعداد جلسات غیبت مجاز برای این واحد درسی : ۲ جلسه (مثل بیماری خود دانشجو و فوت افراد درجه یک شامل پدر و مادر و برادر و خواهر برای افراد مجرد و پدر و مادر و همسر و فرزند برای افراد متأهل).

منابع:

منابع اصلی درس (معرفی شده از شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی):

- ۱- گتز توماس ای. اقتصاد سلامت: اصول و جریان منابع. مترجمین محمود نکویی مقدم، محمدرضا امیرسلیمانی و محمد امین بهرامی. نشر پارسا
- ۲- نجفی ب، محمدزاده م. اصول اقتصاد بهداشت و درمان و تحلیل های هزینه - اثربخشی و هزینه منفعت در بخش سلامت تبریز. انتشارات فروزش.
- ۳- حاجی زاده، محمد. اقتصاد سلامت. تهران: نشر جامعه نگر، ۱۳۹۴.
- 4- Folland, S. Goodman A.C & Santo M. (Last Edition) the Economics of Health and Health Care, Pearson Prentice-Hall, New Jersey, (Last edition),
- 5- Mc Pake. B. Normand, Ch. Smith, S. Nolan A. Health Economics in International Perspective. Taylor Francis. (Last Edition)

سایر منابع:

- ۱- صباغ کرمانی، مجید. اقتصاد سلامت. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، ۱۳۹۰
- ۲- آصف زاده، سعید. اقتصاد بهداشت. تهران: شرکت نشر دانش امروز، ۱۳۷۱.
- ۳- آصف زاده، سعید. مبانی اقتصاد بهداشت و درمان. قزوین: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی قزوین ۱۳۹۲
- ۴- ایمانی، علی و علی جنتی و مینا گلستانی. مبانی ارزیابی های اقتصادی در نظام سلامت. تبریز: انتشارات الویت، ۱۳۹۳
- ۵- دشمن گیر، لیلا و علی فخری. پوشش همگانی سلامت و تصمیم سیاستی برای گسترش آن. تهران: انتشارات آینده پژوه، ۱۳۹۳
- ۶- سعید آصف زاده و عزیز رضاپور. برنامه ریزی بهداشت و درمان. قزوین: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی قزوین، ۱۳۹۲
- ۷- باقری لنکرانی، کامران و همکاران. به داشت بهداشت: دانش و تجارب مدیران ارشد و خبرگان در روند توسعه بکه های بهداشتی ایران. تهران: انتشارات خسروی ۱۳۹۳
- ۸- خسروی، عبدالرسول و خدیجه احمد زاده و زیبا احمد زاده. توسعه سواد سلامت. بوشهر: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی بوشهر، ۱۳۹۳
- ۹- موریس، استفان و نانسی دولین و دیوید پارکین تحلیل اقتصادی خدمات درمان ۱ و ۲. ترجمه مسلم بمان پور گراشی. تهران، پژوهشکده بیمه، ۱۳۹۲.
- 10- McIntyre, Di and Gavin Mooney, the economics of health equity. New York: Cambridge University press, 2007

تعدادی از کتابهای انگلیسی پرستاری سلامت جامعه

1. Stanhope – Marcia, Jeanette Lancaster. Community & Public Health Nursing. St. Louis: Mosby Company.

2. Clemenson – Susan, Diane Gerber Eigsti, Sandra L. McGuire. Comprehensive Community Health Nursing, Family, Aggregate & Community practice: St Louis: Mosby Company.
3. Hitchcock – Janice E. Phyllis E. Schubert, sue A. Thomas. Community Health Nursing: Caring in action. Albany: Delmar publishers.
4. Smith – Claudia M. Frances A. Maurer. Community Health Nursing: Theory and practice. Philadelphia: W.B. Saunders Company.
5. Allender – Judith Ann & Barbara waltoneSpradley. COMMUNITY HEALTH NURSING: Concepts and practices. Philadelphia: J.P. Lippincotte Company.

فرصت هایی برای یادگیری بیشتر:

<http://iec.behdasht.gov.ir/>
<http://www.unicef.org/>
<http://www.unicef.org/iran/fa/children.html>
<http://www.who.int/en/>

با آرزوی موفقیت برای دانشجویان عزیز

ردیف	نام و نام خانوادگی	کنفرانس های دانشجویی ۴ نمره	امتحان پایان ترم ۱۶ نمره	حضور و کدهای اخلاق حرفه ای ۱ نمره تشویقی	جمع نمره ۲۰
۱	فاطمه تقی پور	عدالت در تامین مالی خدمات سلامت			
۲	علی رضا حسین زاده	عدالت در تخصیص منابع برای ارائه خدمات سلامت			
۳	فرشته صادقیان	کارآفرینی در پرستاری سلامت جامعه			
۴	رضا صبری	اولویت بندی خدمات سلامت			
۵	سمیرا نوروزی	چالش های اقتصادی در ارائه خدمات پرستاری سلامت جامعه			